

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019

Sparebank **NORD**

INNHALDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	0
1. Innledning og formål med dokumentet.....	2
2. Konsolidering.....	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
MED BAKGRUNN I STØRRELSEN PÅ DATTERSELSKAPENE ER DET IKKE FORETATT KONSOLIDERING.	2
3. Kapitalkrav.....	2
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav.....	2
3.2 Bufferkrav.....	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	4
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko.....	5
4.1 Definisjon misligholdte engasjement:.....	5
4.2 Metode for beregning av nedskrivninger.....	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder...	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid.....	7
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	7
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	8
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål.....	8
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav.....	9
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler.....	9
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	10
5. Egenkapitalposisjoner.....	10
6. Renterisiko.....	11
7. Styring og kontroll av risiko.....	12
7.1 Formål og prinsipper for ICAAP.....	12
7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoeer.....	13
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	17

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over tilknyttede selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
BoNord Eiendomsmegling AS	206	381.000	34 %	34 %	Harstad	Eiendomsmegling
Storgata 9 AS	1.170	1.196.000	65 %	65 %	Leknes	Utleievirksomhet
Mustapartajordet 8-12 AS	1	500.000	50 %	50 %	Harstad	Eiendomsutvikling
Sum		2.077.000				

Med bakgrunn i størrelsen på datterselskapene er det ikke foretatt konsolidering.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag:

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	445.989
Gavefond	5.383
Eierandelskapital	214.593
Utjevningsfond	58.942
Annen egenkapital	800
Sum egenkapital	725.707
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-41
Fradrag for immaterielle eiendeler	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-24.490
Sum ren kjernekapital	701.177
Fondsobligasjoner	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	701.177
Ansvarlig lånekapital	
Ansvarlig lånekapital	60.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-181
Sum tilleggskapital	59.819
Netto ansvarlig kapital	760.996
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	3.602
Offentlige foretak	
Multilaterale utviklingsbanker	
Internasjonale organisasjoner	
Institusjoner	21.980
Foretak	425.952
Massemarkedsengasjementer	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.221.626
Forfalte engasjementer	9.852
Høyrisiko-engasjementer	
Obligasjoner med fortrinnsrett	17.383
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	54.916
Andeler i verdipapirfond	9.897
Egenkapitalposisjoner	93.530
Øvrige engasjementer	166.321
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	3.025.060
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	249.820
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	231
Sum beregningsgrunnlag	3.275.111
Kapitaldekning i %	23,24 %
Kjernekapitaldekning	21,41 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,41 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,52 % i Eika Gruppen AS og på 1,04 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	731.088
Kjernekapital	738.617
Ansvarlig kapital	808.004
Beregningsgrunnlag	3.671.680
Ren kjernekapitaldekning i %	19,91 %
Kjernekapitaldekning	20,12 %
Kapitaldekning i %	22,01 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,80 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 393 millioner:

Buffertype	Bufferkrav til ren kjernekapital
Bevaringsbuffer (2,50 %)	81.878
Motsyklisk buffer (2,00 %)	65.502
Systemrisikobuffer (3,00 %)	98.253
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	245.633
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	147.380
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	308.164

Banken har 701 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht. i CRR artikkel 429, nr. 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	26.248
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	66.312
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	12.880
Øvrige eiendeler	6.271.013
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-24.490
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-24.490
Totalt eksponeringsbeløp	6.351.963
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	6.351.963
Kapital	
Kjernekapital	701.177
Kjernekapital etter overgangsregler	701.177
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	11,04 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	11,04 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 30 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 30 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og vurdert verdi av pant. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvis vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle og gruppevis nedskrivninger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Banken deler inn bankens utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorernes evne til å betale ved forfall. Følgende risikogrupper vurderes:

- Risikoklasser
- Personkunder
- Bedriftskunder
- Primærnæringer

- Bygg & Anlegg
- Eiendomsdrift
- Varehandel / Hotell og Restaurantvirksomhet
- Tjenesteytende næringer
- Transport / Kommunikasjon

Verdifall for grupper av utlån vurderes ut ifra klassifisering og eksponeringer mot forhåndsdefinerte bransjer.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner):

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	3.792.749	48.595	18.830	3.860.174
Utlandet	5.246			5.246
<i>Næringssektor fordelt:</i>				-
Jordbruk, skogbruk, fiske	214.426	8.214		222.640
Industriproduksjon	33.582	2.817	1.806	38.205
Bygg og anlegg	184.541	38.092	21.103	243.736
Varehandel, hotell/restaurant	98.603	17.090	5.877	121.570
Transport, lagring	114.066	6.896	11.198	132.160
Eiendom, forretningsmessige tjenester	868.346	19.087	5.612	893.045
Øvrige	136.445	7.397	474	144.316
Sentralbank	58.789			58.789
Kredittinstitusjoner	35.110		12.880	47.990
Sum	5.541.903	148.188	77.780	5.767.871
Lofoten, Vesterålen og Harstadregionen	4.971.889		61.824	
Resten av Norge	564.768		15.956	
Utlandet	5.246		-	
Gjennomsnitt²	4.550.222	111.701	61.425	4.723.348

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer (etter ind. Nedskrivninger) fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner):

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	90.053	30.687	67.352	196.236	5.157.575		5.541.903
Ubenyttede rammer			109.987		38.201		148.188
Garantier				77.780	-		77.780
Sum	90.053	30.687	177.339	274.016	5.195.776	-	5.767.871

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle og gruppevise nedskrivninger på typer av motparter.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner):

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Gruppevise nedskrivninger siste år
Offentlig forvaltning	-	-	-
Lønnstakere o.l.	38.028	3.183	8.615
Utlandet	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>			
Jordbruk, skogbruk, fiske	1.705	2.000	844
Industriproduksjon	87	84	383
Bygg og anlegg	2	3.500	3.936
Varehandel, hotell/restaurant	1.469	3.020	2.287
Transport, lagring	225	2.442	1.108
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	73	3.750	7.873
Sosial og privat tjenesteyting	15.078	1.200	711
Sum	56.667	19.179	25.757

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	7.515	0
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-1.756	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	915	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	12.808	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-297	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	19.185	0

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	33.765	0
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-8.008	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	25.757	0

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	11.664
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	
Periodens endring i gruppeavsetninger	-8.008
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-
Periodens "syke" renter på tapsutsatte og misligholdte lån	-165
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	1.756
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	1.045
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-68
Periodens tapskostnader	6.223

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har på rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter
Stater og sentralbanker	64.071	64.071
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	26.011	46.581
Offentlige foretak	15.892	15.892
Multilaterale utviklingsbanker		
Internasjonale organisasjoner		
Institusjoner	67.079	67.554
Foretak	610.912	584.504
Massemarkedsengasjementer		
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.904.157	4.904.157
Forfalte engasjementer	9.018	9.018
Høyrisiko-engasjementer		
Obligasjoner med fortrinnsrett	173.832	173.832
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	274.581	274.581
Andeler i verdipapirfond	73.786	73.786
Egenkapitalposisjoner	91.735	91.735
Øvrige engasjementer	201.033	192.685
Sum	6.512.107	6.498.396

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler:

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		
		herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken		herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer					
herav: Covered bonds (inkl. OMF)					
herav: sikrede verdipapirer (ABS)					
herav: utstedt av offentlig forvaltning	28.951	-	5.012	28.962	5.012
herav: utstedt av finansielle foretak	63.279	-	14.993	63.289	14.993
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak					
Sum					

Elendeler	Balanseført verdi av sikkerhetsstilte elendeler	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	Virkelig verdi av sikkerhetsstilte elendeler	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer					
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	173.415		166.949	173.708	166.949
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	88.522		63.469	88.522	63.469
herav: utstedt av offentlig forvaltning	18.007		17.428	18.007	17.428
herav: utstedt av finansielle foretak					
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak					
Sum					

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter:

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	55
Etter motregning	-

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Handelsporteføljen består hovedsakelig av aksjefond, hvor man over tid søker å oppnå aksjemarkedets meravkastning. Postene blir vurdert til laveste verdi av markedsverdi og anskaffelseskost.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurs-svingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Alle papirer i denne porteføljen er børsnoterte og børskursen pr 31.12.2018 er derfor lagt til grunn som markedsverdi. I nærværende Pilar 3-dokument omtales denne beholdningen som værende til gevinstformål, selv om gevinstformålet ikke er spesielt fremtredende.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontant-strømmer, soliditet og framtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner):

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
- børsnoterte aksjer	-	1.933	-67	-	-	-
- andre aksjer og andeler	89.621	97.093	905	77	-	-
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	93.408	22.797	-	-	-	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

Banken har i 2019 solgt alle handelsaksjer. Bankens eierandel var ubetydelig i de enkelte selskapene.

6. RENTERISIKO

Banken har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- F-lån fra Norges Bank
- Fondsobligasjoner med fastrente
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. For beregning av renterisiko knyttet til utlån med flytende rente benytter banken en durasjon på 0,12 (6/52 uker). Banken benytter renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån ut fra vedtatt ramme. I henhold til markedspolicy skal bankens nettoeksponering mot renterisiko ikke overstige kr 6,0 mill. Pr. 31.12.19 var renterisikoen beregnet til kr 2,6 mill.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 måneder for personkunder, renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er derfor marginalt høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. Bankens NIBOR-relaterte innskudd reguleres daglig ut fra dagens NIBOR. Fastrenteinnskudd har rentebindingsperioder fra 3 – 12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden har vi p.t. ikke benyttet renteswapper her.

All annen rentebærende gjeld har også flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvis rentejusteringer. I perioder hvor det her inngår rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger i følgende policyer:

- Policy for virksomhets- og risikostyring
- Policy for markedsrisiko

Renterisikoberegninger rapporteres kvartalsvis til styret.

Ut i fra bankens posisjoner, rentebindingstid og varslingsfrister for renteendringer er det nedenfor satt opp en oversikt over bankens renterisiko. Renterisikoen er beregnet ut i fra vektet durasjon på de ulike posisjonene multiplisert med en renteendring på ett prosentpoeng:

Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner ¹
Utlån til kunder med flytende rente	-4.976
Utlån til kunder med rentebinding	-9.649
Rentebærende verdipapirer	-931
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	655
Andre innskudd	6.807
Verdipapirgjeld	2.874
Øvrig rentebærende gjeld	648
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	2.001
Sum renterisiko	-2.571

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinjeforsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et ønsket nivå for kapital. Dette nivået er benevnt bankens kapitalmål.

I fastsettingen av bankens kapitalmål inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at kapitalmålet alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov. Bankens kapitalmål og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger i en aktiv prosess sammen med styret. Den ferdige rapport fremlegges for styret og godkjennes. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

7.2 Styling og kontroll av enkeltrisikoen

I det følgende gis en gjennomgang av bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Sparebank 68° nord er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy innebærer forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko. Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risikoer, og hvordan banken har håndtert disse.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens opplegg for intern risiko-kontroll. Risk & compliance manager forestår her avviksrapportering til banksjef, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre i de situasjonene der det er påkrevet. Risikofunksjonen avstemmer hvert kvartal bankens risikoposisjoner mot de policyer som er vedtatt av styret.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet. En stor del av bankens utlån er sikret ved pant i fast eiendom.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner, kommuner og industriselskaper. Det knytter seg liten til middels kredittrisiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er de enkelte papirene i porteføljen vurdert til det laveste av kostpris og markedspris.

Både person- og bedriftskundene blir risikoklassifiserte. Risikoklassifiseringssystemet gjør banken bedre i stand til å beregne og styre risiko innenfor utlånsområdet. Både person- og næringskundene klassifiseres ut fra sikkerheter og betalingsevne og blir delt inn i følgende tre risikoklasser: Lav risiko, middels risiko og høy risiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

En solid og veldrevet bank vil normalt ha lett tilgang til trekkrettigheter og nødvendige kreditter. Sparebank 68° nord har god langsiktig funding gjennom høy andel av innskuddsdekning. Styret ser det imidlertid fortsatt som en sentral oppgave å opprettholde høy andel ordinære innskudd fra kunder slik at behovet for innlån fra markedet blir minst mulig. Styret får månedlige rapporter om likviditets-situasjonen i banken.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Aksjekursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse deles gjerne inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Omløpsporteføljen består av pengemarkedsfond hvor banken har plassert deler av sin overskuddslikviditet. Disse pengemarkedsfondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Anleggsbeholdningen består hovedsakelig av strategiske investeringer i aksjeselskaper. Banken forvalter en handelsportefølje. Virksomheten styres av egne regler fastsatt av styret og det er gitt klare fullmakter og volumbegrensninger på området.

Valutarisiko

Banken handler ikke med valuta utover salg av reisevaluta til våre kunder. Valutarisikoen er derfor minimal. Styret har fastsatt rammer for valutarisiko.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap eller sviktende inntjening som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner. Avdekkede avvik rapporteres løpende via avdelingslederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Summen av store engasjementer (engasjementer > 10 % av bankens netto ansvarlige kapital) skal ikke overstige 80 % av bankens ansvarlige kapital og samlet engasjement mot én enkelt kunde skal ikke overstige 18 % av bankens ansvarlige kapital. Styret vurderer kvartalsvis eksponeringen mot de største kunder.

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte bygg og anlegg, transport, eiendomsdrift, handel og service/personlig tjenesteyting. Styret vurderer kvartalsvis eksponeringen i de ulike næringene.

Bankens utlån i primærområdet (Vesterålen, Lofoten og Harstadområdet) utgjør 89,7 %. Banken mener dette gir en akseptabel risikospredning.

Eiendomspriserisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko. Banken eier eget bankbygg og et utleiebygg i Harstad sentrum og eget bankbygg på Bøstad i Lofoten. Banken eier også en ferieleilighet for ansatte på Gran Canaria. Bokført verdi på disse eiendommene er på til sammen kr

10,3 mill. Det vurderes som lav risiko for at et verdifall på bygningene skal føre reelle verdier under de bokførte.

Bankens avdelingskontor på Sortland og Leknes drives fra leide lokaler.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Risikoen vurderes av bankens styre en gang hvert år eller oftere ved behov.

Strategisk risiko

Defineres som risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Banken anser denne risikoen som moderat.

Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 9 a) i årsregnskapet.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under pkt. 5 Unntak i Finanstilsynets rundskriv av 21.02.2011 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond". Ordningen omfatter hele banken og gir ikke incentiveffekt når det gjelder overtakelse av risiko. Banksjefen og Risk- & compliance manager er ikke med i ordningen.

For 2019 utgjorde bonusordningen maksimalt kr. 30.000,- pr. ansatt i 100 % stilling som omfattes av ordningen. Dette gjelder bonus for 2018 som er utbetalt i 2019.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

	(A) Beløp på datoen for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	214.593.354	26 (1), 27, 28 og 29	
herav: instrumenttype 1			
herav: instrumenttype 2			
herav: instrumenttype 3			
Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	423.035.068	26 (1) (c)	
Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
Minoritetsinteresser		84	
Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	88.079.605	26 (2)	
Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	725.708.027,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
Tomt felt i EØS			
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-40.887	36 (1) (e) og 41	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-15.763.749	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
Tomt felt i EØS			
Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
Tomt felt i EØS			
herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
herav: filter for urealisert tap 1			
herav: filter for urealisert tap 2			
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
herav: ...			
Overskyttende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-8.726.310	36 (1) (j)	
Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-24.530.946	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
Ren kjernekapital	701.177.081	Rad 6 plus rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
herav: filter for urealisert tap			
herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
herav: ...			
Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
Kjernekapital	701.177.081	Sum rad 29 og rad 44	

Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	60.000.000	62 og 63	
Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	60.000.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	

Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer			
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-181.482	66 (c), 69, 70 og 79	
herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
herav: filter for urealisert tap			
herav: filter for urealisert gevinst		468	
herav:...			
Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-181.482	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
Tilleggskapital	59.818.518	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
Ansvarlig kapital	760.995.599	Sum rad 45 og rad 58	
Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
Beregningsgrunnlag	3.274.880.343		

Kapitaldekning og buffere			
Ren kjernekapitaldekning	21,41 %	92 (2) (a)	
Kjernekapitaldekning	21,41 %	92 (2) (b)	
Kapitaldekning	23,24 %	92 (2) (c)	
Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget		CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
herav: bevaringsbuffer			
herav: motsyklisk buffer			
herav: systemrisikobuffer			
herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		CRD 128	
Ikke relevant etter EØS-regler			
Ikke relevant etter EØS-regler			
Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere			
Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
Tomt felt i EØS			
Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	